

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2171

Vragen van het lid **Karabulut** (SP) aan de Staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid over *het bericht dat ambtenaren worden verdacht van machtsmisbruik bij re-integratietrajecten en bijstandsccliënten in de rol van slaaf worden geduwd* (ingezonden 20 april 2015).

Antwoord van Staatssecretaris **Klijnsma** (Sociale Zaken en Werkgelegenheid) (ontvangen 6 mei 2015).

Vraag 1, 2, 3

Wat is uw reactie op het bericht «Bijstandcliënt in rol van slaaf»?¹

Vindt u het «vernederen, intimideren en voortdurend dreigen met intrekken van de uitkering» een acceptabele manier van omgang met bijstandsgerechtigden? Zo nee, welke stappen gaat u ondernemen om aan deze praktijken een einde te maken en misstanden te voorkomen?

Wat is uw advies aan bijstandsgerechtigden die vernederd, geïntimideerd en onderdrukt worden door ambtenaren maar geen gehoor vinden bij de gemeente?

Antwoord 1, 2, 3

Het artikel in het Parool gaat over een specifieke casus inzake de integriteit van enkele ambtenaren in de gemeente Amsterdam. Ik treed niet in individuele gevallen die spelen tussen een gemeente en bijstandsgerechtigden. Het Rijk heeft gezien de gedecentraliseerde verantwoordelijkheid voor de uitvoering van de Participatiewet hierbij geen rol.

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Amsterdam heeft naar aanleiding van ingediende klachten de gang van zaken laten onderzoeken en heeft maatregelen genomen naar aanleiding van de uitkomst van het onderzoek. Het college heeft de gemeenteraad hierover geïnformeerd bij brief van 15 april jl.

Voor mensen die zich door de behandeling in het kader van hun re-integratie benadeeld voelen staan meerdere wegen open om klachten in te dienen, bijvoorbeeld bij het college van burgemeester en wethouders, via het gemeentelijk klachtenloket, via de cliëntenraad en/of via onafhankelijke ombudsfunctionarissen. De invulling verschilt per gemeente. Fouten bij de uitvoering van het re-integratiebeleid moeten op lokaal niveau aan de orde

¹ <http://www.parool.nl/parool/nl/7/MISDAAD/article/detail/3956258/2015/04/15/Ambtenaren-verdacht-van-machtsmisbruik-bij-re-integratietrajecten.dhtml>

worden gesteld en ook op dat niveau zo nodig worden gecorrigeerd. De gemeenteraad heeft daarbij een toezichthoudende rol.

Vraag 4

Welke overeenkomsten zijn er volgens u tussen deze en eerdere voorvallen waarbij sprake was van machtsmisbruik en intimidatie van uitkeringsgerechtigden onder de noemer re-integratie?^{2 3}

Antwoord 4

Ik heb hiervoor aangegeven dat ik niet tred in de verantwoordelijkheid van gemeenten bij individuele voorvallen. Ik kan daarom geen uitspraak doen over eventuele overeenkomsten tussen incidenten bij gemeenten.

Vraag 5

Bent u bereid om een onafhankelijk onderzoek te laten verrichten naar de uitvoering van het gemeentelijk re-integratie beleid en ervaringen van bijstandsccliënten? Zo nee, waarom niet?⁴

Antwoord 5

Een onderzoek door de rijksoverheid is niet opportuun. Het college van burgemeester en wethouders van iedere gemeente heeft tot taak beleid te ontwikkelen en vervolgens de uitvoering daarvan door de gemeenteraad te laten controleren. Het is aan de gemeenteraad om eventuele gebreken in de uitvoering te agenderen en het college hierover ter verantwoording te roepen.

De gemeente Amsterdam heeft, zoals aangegeven bij de vorige vraag, besloten om externe deskundigen en de Gemeentelijke Ombudsman te betrekken bij het nemen van aanvullende maatregelen om de kans op dergelijke incidenten in de toekomst te verkleinen en deelnemers beter te beschermen.

Vraag 6

Welke mogelijkheden heeft u om in te grijpen wanneer sprake is van oneigenlijk gebruik van de Participatiewet door gemeenten?

Antwoord 6

De Participatiewet is een gedecentraliseerde wet, waarbij de controle op de uitvoering door het college primair de taak is van de gemeenteraad. Mij staan verschillende instrumenten ter beschikking om in te grijpen in situaties die daarom vragen. Daarbij is het uitgangspunt dat het interbestuurlijk instrumentarium, zoals bijvoorbeeld de aanwijzing, door de Minister niet gebruikt kan worden om op te treden in individuele casuïstiek.

² <http://www.rtvdrenthe.nl/nieuws/misstanden-bij-sociale-dienst-midden-drenthe>

³ <http://www.destentor.nl/regio/zwolle/meldpunt-sp-zwolle-over-opjagen-mensen-in-bijstand-1.4142773>

⁴ Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2013–2014, nr. 2351